

ELEKTRON HUKUMAT — DAVLAT VA FUQARO O'RTASIDAGI RAQAMLI KO'PRIK

Kimsanova Zilolaxon Rustamjon qizi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19949499>

Annotatsiya

Axborot texnologiyalari rivojlangan hozirgi davrda davlat boshqaruvini raqamlashtirish strategik zaruriyatga aylandi. Elektron hukumat — bu davlat organlarining fuqarolarga xizmat ko'rsatish faoliyatini zamonaviy AKT vositalari yordamida tashkil etish tizimidir. Uning asosiy falsafasi — "hujjatlar emas, ma'lumotlar harakatlanishi kerak" degan tamoyil asosida inson omilini kamaytirish va shaffoflikni oshirishdir.

Kalit so'zlar: Elektron hukumat, davlat, fuqaro, raqamli ko'priK

Tizimning asosiy yo'nalishlari:

Elektron hukumat arxitekturasi fuqarolar uchun asosan ikki yo'nalishda ishlaydi:

G2C (Government-to-Citizen): Davlatning bevosita fuqarolar bilan aloqasi. Bunga pasport olish, oliy ta'lim muassasalariga hujjat topshirish, nafaqa va ijtimoiy yordam olish kabi xizmatlar kiradi.

G2G (Government-to-Government): Vazirlik va idoralarning o'zaro ma'lumot almashishi. Bu fuqarolardan ortiqcha ma'lumotnomalar talab qilishning oldini oladi, chunki idoralar ma'lumotni bir-biridan onlayn oladi.

Ijtimoiy-huquqiy ahamiyati:

Korrupsiyaga qarshi kurash: Fuqaro va davlat xizmatchisi o'rtasidagi bevosita muloqotning cheklanishi poraxo'rlik xavfini yo'qotadi.

Vaqt va mablag' tejamlorligi: Masofaviy xizmatlar orqali navbatlar va qog'ozbozlikka chek qo'yiladi.

Shaffoflik: Har bir murojaatning ko'rib chiqilish jarayoni onlayn monitoring qilinadi.

O'zbekiston tajribasi:

Yurtimizda bu tizimning markazi My.gov.uz portali hisoblanadi. Bugungi kunda talabalar uchun o'qish joyidan ma'lumotnoma olish yoki ijara shartnomalarini ro'yxatdan o'tkazish kabi xizmatlar to'liq raqamlashtirilgan. "OneID" tizimi esa barcha xizmatlardan bitta login orqali foydalanish imkonini beradi.

Xulosa:

Elektron hukumat — bu shunchaki texnologik yutuq emas, balki jamiyatning zamonaviy va adolatli boshqaruvga o'tishidagi eng muhim qadamdir. Uni rivojlantirish uchun aholining raqamli savodxonligini oshirish va kiberxavfsizlikni ta'minlash ustuvor vazifa bo'lib qoladi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O'zbekiston Respublikasining Qonuni. "Elektron hukumat to'g'risida"gi O'RQ-395-sonli Qonuni. 2015-yil 9-dekabr.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6079-sonli Farmoni. 2020-yil 5-oktabr.
3. BMT hisoboti. "E-Government Survey 2024: Accelerating Digital Transformation". New York, 2024.

4. Sattorov A. "Axborot texnologiyalari va davlat boshqaruvi: O'zbekiston tajribasi".
Toshkent, 2022.